

Agder fylkeskommune

v/avdelingsleder Anne Kristin Lindseth

Sendt per e-post til anne.kristin.lindseth@agderfk.no

Ansvarlig advokat: Elisabeth Finsnes
Vårt saksnr.: 45165

Kristiansand 12. juni 2026

HABILITETSVURDERING – TINE SUNDTOFT OG ARNE THOMMASSEN

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

På bakgrunn av saken rundt habiliteten og arbeidsforhold til tidligere fylkesdirektør Ola Olsbu i Agder fylkeskommune, gjorde Agder kontrollutvalg («Kontrollutvalget») i møte 11. februar 2026 følgende bestilling i sak 2/24:

Kontrollutvalget bestiller en undersøkelse rundt habilitetssaken innen samferdsel fra Agder Kommunerevisjon IKS i tråd med fremlagt prosjektskisse, og med følgende hovedproblemstillinger:

- 1. Hvilken internkontroll har Agder fylkeskommune som regulerer forhold knyttet til habilitet, interessekonflikter og integritet?*
- 2. Hvordan håndterte Agder fylkeskommune inhabiliteten til fylkesdirektøren?*
- 3. Foreligger det vedtak som kan kjennes ugyldig som følge av inhabilitet hos fylkesdirektøren eller underordnede tjenestemenn?*
- 4. Hvordan kan håndtering av habilitet forbedres for å sikre habil saksbehandling redusere risiko for feil og ugyldige vedtak?*

Rapport forventes til behandling i kontrollutvalget og fylkestinget i løpet av våren 2026. Kontrollutvalget ber om å bli holdt orientert om fremdriften i prosjektet og eventuelle behov for vesentlige endringer underveis.

Agder Kommunerevisjon IKS' rapport ble fremlagt i Kontrollutvalgets møte 9. juni 2026. Kontrollutvalget vedtok å utsette behandlingen av rapporten til neste møte 15. juni 2026. Deretter skal saken behandles i fylkestingets møte 16. juni 2026.

Kontrollutvalgets sekretariat har til utvalgsmøtet 15. juni 2026 foreslått at Kontrollutvalget skal vedta følgende innstilling til fylkestingets møte 16. juni 2026:

Fylkestinget tar rapporten Undersøkelse av habilitetssaken i Agder fylkeskommune til orientering og ber fylkeskommunedirektøren sørge for å:

- 1. forbedre internkontrollen innenfor habilitetsområdet*
- 2. foreta en intern gjennomgang av fylkeskommunens etterlevelse av arkivlova og offentleglova*
- 3. løfte opp de etiske retningslinjene på jevnlig basis, og vurdere om retningslinjene bør konkretiseres i større grad*
- 4. utarbeide tydelige kontaktregler som klargjør kommunikasjonen mellom de folkevalgte og administrasjonen*
- 5. gjennomføre jevnlig, praksisnær opplæring innenfor grunnleggende tema som blant annet forvaltningsrett.*

Fylkestinget ber om at fylkeskommunedirektøren gir en skriftlig tilbakemelding på hvordan vedtaket er fulgt opp, med tilhørende muntlig redegjørelse, senest til kontrollutvalgets siste møte i 2026.

1.2 Problemstilling

Agder fylkeskommune har bedt Advokatfirma Tofte Hald AS om en vurdering av om fylkeskommunedirektør Tine Sundtoft og fylkesordfører Arne Thomassen er habile i forbindelse med fylkestingets behandling av saken om rapporten fra Agder Kommunerevisjon IKS.

1.3 Oppsummering

Siden saken fremlegges og innstilles av Kontrollutvalget, skal **fylkeskommunedirektør Tine Sundtoft** ikke «tilrettelegge grunnlaget for» fylkestingets avgjørelse, og det er derfor ikke aktuelt å vurdere om hun er inhabil, jf. forvaltningsloven § 6 og kommuneloven § 13-3.

Fylkesordfører Arne Thomassen er inhabil til å delta i fylkestingets behandling av rapporten fra Agder Kommunerevisjon IKS, jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd og kommuneloven § 11-10.

2 RETTSLIG GRUNNLAG – FORVALTNINGSLOVEN § 6 OG KOMMUNELOVEN § 11-10

Forvaltningsloven § 6 er den alminnelige habilitetsbestemmelsen for forvaltningens virksomhet. Den som er inhabil etter forvaltningsloven § 6 kan ikke «tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse» eller «treffe avgjørelse». Forvaltningsloven § 6 gjelder tilsvarende for både fylkeskommunens administrasjon og fylkestingets medlemmer, jf. henholdsvis kommuneloven § 13-3 og § 11-10.

Ingen av de absolutte inhabilitetsgrunnene i forvaltningsloven § 6 første ledd er aktuelle.

Etter forvaltningsloven § 6 andre ledd er offentlige tjenestemenn også inhabile når det foreligger «andre særegne forhold» og disse er «egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet». I denne vurderingen skal det «blant annet ... legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til».

Inhabilitet forutsetter ikke at det kan påvises upartiskhet; det er tilstrekkelig at det foreligger forhold av en slik karakter at de utad er egnet til å svekke tilliten til vedkommende upartiskhet. Denne vurderingen er både konkret og skjønnsmessig.

3 FYLKESKOMMUNEDIREKTØR TINE SUNDTOFT

Fylkeskommunedirektør Tine Sundtoft er «offentlig tjenestemann» etter forvaltningsloven § 6.

Fylkeskommunedirektøren er ikke med på å «treffe avgjørelse» i fylkestinget, men vil normalt «tilrettelegge grunnlaget for» fylkestingets avgjørelser gjennom å utarbeide saksfremlegg med innstilling til vedtak. Dette gjelder likevel ikke for saker fra Kontrollutvalget; her er det Kontrollutvalget selv som legger saken frem med innstilling til vedtak, jf. kommuneloven § 23-5 og Devik, *Kommuneloven. Kommentartutgave (Juridika, 2023)*, kommentar til § 23-5. I disse sakene kan ingen andre i administrasjonen innstille og ingen kan endre Kontrollutvalgets innstilling. Etter kommuneloven § 23-5 andre punktum skal fylkeskommunedirektøren få uttale seg. I tillegg fremkommer det av lovforarbeidene Prop. 46 L (2017–2018) side 405 at fylkeskommunedirektøren kan gi supplerende opplysninger, men ikke endre kontrollutvalgets innstilling, se Devik, *Kommuneloven. Kommentartutgave (Juridika, 2023)*, kommentar til § 23-5:

Når saker etter kontrollutvalgets behandling oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, vil kommunedirektørens rolle være å ekspedere saken videre til behandling der. Kommunedirektøren kan likevel gi supplerende opplysninger ved oversendelsen av saken til kommunestyret eller fylkestinget, jf. prinsippet om at saker skal være forsvarlig opplyst. Kommunedirektøren kan imidlertid ikke endre saksfremstillingen til kontrollutvalget, jf. Prop. 46 L (2017–2018) merknadene s. 405.

Utgangspunktet er med dette at fylkeskommunedirektøren ikke har noen rolle i saker som denne, som forberedes og innstilles av Kontrollutvalget, utover en ren formell ekspedering inn til fylkestinget. Så lenge fylkeskommunedirektør Sundtoft avstår fra å inngi noen uttalelse etter kommuneloven § 23-5 andre punktum, er vår vurdering at Sundtoft ikke «tilrettelegger grunnlaget for» fylkestingets avgjørelse og at forvaltningsloven § 6 dermed ikke er aktuell.

Vi har derfor ikke gått videre til å vurdere om fylkeskommunedirektør Sundtoft vil være inhabil, hvis hun involverer seg gjennom å uttale seg etter kommuneloven § 23-5 andre punktum. Det er imidlertid mye som tilsier at fylkeskommunedirektør Sundtoft i så fall vil være inhabil.

4 FYLKESORDFØRER ARNE THOMASSEN

Fylkesordfører Arne Thomassen er medlem av fylkestinget og derfor omfattet av habilitetsregelen i forvaltningsloven § 6, jf. kommuneloven § 11-10.

Spørsmålet er om rapportens beskrivelser av fylkesordfører Thomassen er et særlig forhold som er «egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet i saken», jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd.

Innstillingen til vedtak ligger foreløpig an til å bli at fylkestinget tar saken til orientering, men ber fylkeskommunedirektøren om å sørge for diverse oppfølging med nye rutiner osv. Vedtaket innebærer derfor – rent formelt – ikke i seg selv at fylkestinget skal felle noen normativ dom over fylkesordføreren eller andre som er beskrevet i rapporten. Samtidig skal fylkestinget likevel – i realiteten – gjennom behandlingen ta stilling til rapporten og om den skal legges til grunn for videre oppfølging. Et vedtak i tråd med den foreløpige innstillingen innebærer i realiteten at fylkestinget legger kritikken til grunn, også den kritikken som gjelder fylkesordføreren.

Fylkesordfører Thomassen har en relativt sentral rolle i det faktum som rapporten beskriver, og selv om rapporten ikke direkte konkluderer med kritikk av fylkesordfører Thomassen, er det flere av de kritiske vurderingene i rapporten som har tilknytning til fylkesordførerens involveringer.

Saken har allerede fått betydelig oppmerksomhet og det har vært rettet negativt søkelys mot fylkesordførers involvering i saken. Etter vårt syn gjør dette at det skal noe mindre til før fylkesordføreren blir å anse som inhabil.

Samlet sett er vår vurdering at fylkesordfører Thomassen er inhabil til å delta i fylkestingets behandling av saken, jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd og kommuneloven § 11-10.

Med hilsen

Advokatfirma Tofte Hald AS

Elisabeth Finsnes

Advokat / Partner

ef@toftehald.no

